

Nem maradtak egyedül

Az adományok útja
Síkabátba öltöztette
a rászorulókat
Magyarok és keresztések

„A kereszténység az a vallás, amely arra épül, hogy a másik emberen segíteni kell.”

Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek

Máltaiak a nagyvilágban

A Máltai Rend több mint 120 országban van jelen, hosszútávú és sürgősségi egészségügyi, szociális és humanitárius tevékenységeivel.

A betlehemi Szent Család kórház

Alig egy kilométerre Jézus szülőhelyétől, a nagyrészt a Máltai Lovagrend által fenntartott Szent Család Kórház a palesztin területek legmodernebb, legmagasabb színvonalú szülészeti kórháza.

Az Irgalmas Nővérek rendje 1895 óta működtetett egy kórházat és árvaházat Betlehemben. Ezt 1985-ban kénytelenek voltak bezárni, az akkori konfliktus és gazdasági válság miatt. Ekkor átadták a helyet és az öregedő ingatlanokat a Máltai Rend francia szövetségének, amely - más nemzeti szövetségekkel és az Európai Unió segítségével - teljesen felújította és új célt adott neki: a kórház 1990-ben nyílt meg újra, mint szülészeti szakkórház.

Ma a Szent Család kórház referencia intézmény, az egyetlen palesztin kórház, amelyet a brit Szülészeti és Nőgyógyászok

Királyi Kollégiuma elismer, mint oktatókórházat. 1990 óta több mint 75000 gyerek született itt, 2017-ben több mint 4000 szülés volt. Az intézményben évente 30000 orvosi konzultáció és vizsgálat zajlik. Egy nagylelkű adománynak köszönhetően egy terepjáróban kialakított mozgó orvosi rendelő is segít kiterjeszteni a kórház munkáját legelszigeteltebb falvakra és a beduin táborokra is.

A költségeket részben a Máltai Rend francia, írországi, német, svájci és amerikai szövetségei, részben az Európai Unió, és helyi források fedezik. A kórház senkit sem utasít el fizetése hiánya miatt, mindenki a lehetőségei szerint fizet az ellátásért. A kórház a több ezer palesztin menekültet is kiszolgálja, akik a közeli táborokban laknak.

Új otthon Albániában

Fogyatékkal élő fiataloknak nyitott központot az albániai Lezha városában az országban működő máltai szervezet (Malteser Albania). Az új intézmény napközi otthont, sportpályákat és egy játszóteret is magában foglal, mindennapos működése során pszichoszociális és jogi tanácsadást is nyújt.

A Malteser Albania az elmúlt 25 év alatt számos egészségügyi, szociális és katasztrófavédelmi programot valósított meg, 4000 elszigetelt helyen élő embernek biztosít orvosi szolgáltatásokat, elsősegély-tanfolyamokat rendez, egy autista gyerekközpontot üzemeltet, és széles tapasztalata van a roma közösségeket támogató integrációs programokban.

Ásatás Margat váránál

A háború ideje alatt is folytatódott a Major Balázs professzor által vezetett ásatás és régészeti feltárás Szíriában. A Pázmány Péter Egyetem Régészeti Tanszékének vezetője 2007 óta vezet ásatásokat a szíriai partvidéken. Kutatásainak központjában Margat vára áll, amely 1185 és 1287 között az Ispotályos Lovagok - későbbi Máltai Lovagrend - regionális központja volt.

Major Balázs professzor e munkájáról konferenciát tartott Rómában, a Máltai Lovagrend Magisztrális Villájában. Előadásában ismertette a margati vár stratégiai jelentőségét. Bemutatta a különböző várrészek funkcióit, köztük a korhoz képest nagyon fejlett vízvezeték rendszert és a konyhákat. Érdekes falfestményeket találtak a kápolnában, ezeket a Szíriában található legfontosabb 13. századbeli freskóknak tartják. Beszél II. Endre magyar király 1217. évi szíriai katonai expedíciójáról is. A magyar kormány támogatásának köszönhetően 282 szíriai diák is részt vehetett az ásatásokban, és ösztöndíjhoz jutottak Magyarországon. Ezek a diákok jelentik a reményt, hogy Szíriában egyszer megújul a régészet, és az ispotályos lovagok történelmi és kulturális hagyatékát méltón megőrzik.

Kedves Olvasó!

Mire a Máltai Hírek friss számát olvassa, 2018. március 23-24-én lezajlott a Máltai Rend ispotályosainak nemzetközi konferenciája, melynek idén Magyarország adott otthont. 900 éves rendünkben az ispotályosok felelnek a karitatív és egészségügyi munkáért világszerte. Míg a jeruzsálemi ispotályban a rendtagok maguk ápolják „urainkat a betegeket”, ma már felgyorsult, megváltozott világunkban - kontinensenként, országonként különböző módon - jól szervezett karitatív szervezetek, szeretetszolgálatok önkéntesei és alkalmazottjai segítenek a rászorulókon. Ez az esemény alkalmat ad arra, hogy bemutakozzam a Máltai Hírek olvasóinak, mint a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének ispotályosa, aki a Magyar Máltai Szeretetszolgálatnak már a kezdetektől, 1989 óta tagja. Munkám során együttműködöm Szeretetszolgálatunk vezetésével, a Rend távoli országbeli szervezeteivel és Rómában működő rendi központunk vezetésével, hogy együtt valósítsuk meg a máltai karitatív küldetést a rászorulóknak megsegítése céljából.

Hadd ragadjam meg itt a lehetőséget, hogy felhívjam a figyelmet, „Máltaiak a nagyvilágban” című rovatunkra, melyben arra fogunk törekedni, hogy rendszeres betekintést adjunk olvasóinknak a Máltai Rend és szolgálatainak világszerte megvalósuló széleskörű munkájába.

Üdvözlettel,
DR. ERŐSS LORÁND

Ispotályos
Magyar Máltai
Lovagok Szövetsége

Máltaiak a nagyvilágban

Alig egy kilométerre Jézus szülőhelyétől működik – nagyrészt a Máltai Rend fenntartásában – a palesztin területek legmodernebb kórháza, ahol 75 ezer kisbaba született eddig. – 2. oldal

Közös Jelenlét a Kárpát medencében

A Jelenlét program hazai helyszínei közül négyet kötnek össze négy határon túli település szegregátumaival, hogy a jó gyakorlatokat közösen hasznosítsák. – 4. oldal

Végtelen lehetőség

Ha háromszáz településről beszélünk, akkor nem egy program lesz háromszáz helyszínen, hanem háromszáz program egy-egy helyszínen. – 4. oldal

Az adományok útja

A központi raktárban folyamatosan cserélődnek az adományok, összeállításunkban a folyamat két emblematikus alakját mutatjuk be. – 5. oldal

Nem utasítom el a munkát

„A küzdelem az elesettekért a legnehezebb feladat a világon, ha a Jóisten ezt a feladatot bízta rám, nem utasítom el.”
Porténk Tampu Stelianról, a központi adományraktár vezetőjéről. – 5. oldal

Síkába öltöztette a rászorulókat

„Kialakult az a gyakorlat, hogy minden második évben megpakolunk egy 40 láb hosszú hajókonténert, és azt küldjük”.
Interjú Megyesy Jenővel, a Rend észak-amerikai delegációjának vezetőjével. – 7. oldal

Regényekben élt

Történet a pécsi C utcából, egy különc férfiről és egy nem mindennapi összefogásról. – 10. oldal

Nem maradtak egyedül

Így dolgozott az utcai gondozószolgálat a tél leghidegebb napjai alatt. Képriport. – 12. oldal

Magyarok és keresztetek

A kereszties hadjáratok motivációja tágabb értelemben az iszlám terjeszkedésének akadályozása volt. Visszatekintünk a máltai Hitvédelmi Konferencián elhangzott előadásokra. – 14. oldal

Ezer családot látnak vendégül

A Máltai Szeretetszolgálat is küld családokat a tavaszi Erzsébet táborokba. – 16. oldal

Borítókép: Munkában az utcai gondozószolgálat (Fotó: Kovács Bence)

Közös Jelenlét a Kárpát-medencében

A Kárpát-medence országaiban indít társadalmi felzárkóztatást segítő és egészségügyi programot a Magyar Máltai Szeretetszolgálat.

A projektek a Széchenyi 2020 keretében európai uniós forrásból valósulnak meg.

„Ez a program alkalmas az egyenlőtlenségek csökkentésére, hogy az utánunk jövők több lehetőséggel induljanak az életben.” – mondta Kozma Imre atya a hátrányos helyzetű magyarok felzárkóztatását segítő program nyitó sajtótájékoztatóján. A máltai Jelenlét program itthon eredményesnek bizonyult szemléletével és eszközeivel a határon túli magyaroknak is megadja az emberhez méltó élet lehetőségét. A Jelenlét Program hazai helyszínei közül négyet kötnek össze négy, határon túli település szegregátumával, hogy a tapasztalatokat, jó gyakorlatokat kölcsönösen hasznosítsák. A felzárkóztató programot a Máltai Szeretetszolgálat az Emberi Erőforrás Támogatáskezelővel konzorciumban valósítja meg 911,18 millió forint vissza nem térítendő európai uniós támogatásból.

A határon túl élő magyarok egészségi állapotának javítása és a társadalmi egyen-

lőtlenségek csökkentése a célja a Máltai Szeretetszolgálat és az Állami Egészségügyi Ellátó Központ közös programjának. A 985,90 millió forint vissza nem térítendő európai uniós támogatásból megvalósuló programról Győri-Dani Lajos, a Szeretetszolgálat ügyvezető alelnöke elmondta, harmincéves tapasztalatukat fogják a terepen hasznosítani a határon túli hátrányos

helyzetű településeken. Egészségfelmérést, szűrővizsgálatokat végeznek majd, illetve közvetítő szerepük lesz, de a laikus segítők képzését is vállalják. Rétvári Bence államtitkár a programokról szólva elmondta: „Nagyon fontos számunkra, hogy egy igazán tapasztalt és a terepen helyismerettel rendelkező partnerre találtunk a Máltai Szeretetszolgálatban.”

Végtelen lehetőség

„A Jelenlét Program azért bizonyult eredményesnek az elmúlt évtizedben, mert közel megy a társadalmi problémákhoz.” – hangsúlyozta Czibere Károly, az EMMI szociális ügyekért felelős államtitkára március 6-án Cigándon a Végtelen lehetőség kísérleti program projektjét eseményén.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Jelenlét Programját kiterjesztő kísérleti program öt járásban öt egyházi és civil szervezet együttműködésével valósul meg négy éven át, projektenként 400 millió forintból. A Kunhegyesi járásban a Máltai Szeretetszolgálat, a Gönczi járásban a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet, a Baktalórántházai járásban a Baptista Szeretetszolgálat, a Selyei járásban a Katolikus Karitás, valamint a Cigándi járásban a Magyar Református Szeretetszolgálat indít kísérleti programokat. A 48 hónapos időszakban 5 járásban, 102 településen indul el a Jelenlét Program, mely mintegy 100 ezer ember számára nyújthat segítséget. Minden járásban a máltai módszertan alapján diagnosztikát

állítanak fel. Jelenlét pont néven szolgáltató és közösségi házak jönnek létre, és a Jelenlét program elemeit – közösségfejlesztő és gyermek programok, tanoda, sport és zenei foglalkozások – minden szervezet a saját profiljába illő programelemekkel egészíti ki.

Vecsei Miklós, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke hangsúlyozta, ez nem csak az öt nagy karitatív szervezet programja lesz, hanem az összes tenni képes szerveződésé. „Azért nagyon fontos, hogy

összekapaszkodjunk, mert mindegyikünk-nél vannak jó tudások, és össze fogjuk rakni a legjobb módszert az adott településre. És ha háromszáz településről beszélünk, akkor nem egyszer háromszáz program lesz, hanem háromszázszor egy.” – hangsúlyozta az alelnök. Vecsei Miklós kiemelte, a program legnagyobb missziója, hogy úgy tudja megmutatni a nyomorban élő emberek ügyét, hogy az ne botrányt és indulatokat keltsen, hanem a megoldás legyen benne.

Az adományok útja

„Minden második évben megpakolunk egy 40 láb hosszú konténert”

A polcokon tárolt áru akár egy multinacionális áruházláncé is lehetne, itt azonban minden ajándék. A rászorulóknak ingyen jutnak hozzá, ami nem jelenti azt, hogy az árumennyiség ne képviselne komoly értéket: a Magyar Máltai Szeretetszolgálat központi raktárában átlagosan 180 millió forint értékű adomány fordul meg évente. Összeállításunkban a folyamat két emblemikus alakját mutatjuk be. Tampu Stelian raktárvezető tizennégy éve osztja, Megyesy Jenő, a Máltai Rend észak-amerikai delegációjának vezetője pedig 30 éve küldi az adományokat.

Nem utasítom el a munkát

Aki adományokkal foglalkozik a szervezetben, ismeri a nevét. Tampu Stelian, a Máltai Szeretetszolgálat országos központi raktárvezetője kapcsolatban áll szinte minden máltai csoporttal, számos intézménnyel és minden régióközponttal. A legnagyobb adományok az ő keze alatt futnak át, felügyeli a nyilvántartást, tanácsokkal látja el a regionális raktárak vezetőit.

2003-ban kezdett önkénteskedni a Szeretetszolgálatnál, de Kozma Imre atyával és a zugligeti központtal régebbi a kapcsolata. „Moldvai magyar vagyok, ennek is köszönhetem, hogy megismerkedtünk Imre atyával.”

Tampu Stelian Diószézen született, ahol soha nem használták azt a kifejezést, hogy csángó. Ezt a fogalmat csak akkor ismerte meg, amikor Székelyföldre került iskolába. „Ott lehetett magyarul tanulni. Hatalmas vágy volt bennem, de föl kellett zárkóznom, mert a román nyelvű iskola után írni s olvasni is meg kellett tanulnom magyarul.” A gimnáziumot Csíkszeredében kezdte, majd átiratkozott Gyulafehérvárra a kis szemináriumnak is nevezett líceumba, amit a papnevelő intézet előszobájának tartottak. 11. osztályos korában papi pályára készült, de 1997-ben két év után otthagya az iskolát. „Át akartam gondolni az életemet, úgy gondoltam erre jó alkalom lehet, ha két hetet eltöltök a dévai kolostorban. Bejelentkeztem Bójte Csaba testvérhez. Míg ott voltam, besegítettem a nevelőknek, majd rám bízta 13 gyermeket. Közel két évet töltöttem el a 13 gyerekkel.

Kis híján belehaltam. Délelőtt a délutáni iskolába járókkal tanultam, délután fordítva. Közben négy szobát takarítottam, gondoztam a gyerekeket. Pihenés nélkül. Azután megtalált a román hadsereg, be kellett vonulnom.”

Egy év katonai szolgálat után átköltözött Magyarországra. Mint mondja, nagy pályafutásról álmódott, mikor Magyarországra elindult. Két nadrág, két könyv (Nemeskürty István: A magyar irodalom története I-II) volt a csomagjában. A zsebében kétezer forint, a fejében nagy tervek arról, hogy doktorálni fog, csak a munkával és a tanulással foglalkozik majd. Budapesten a Nemzetközi Előkészítő Intézetben kezdett tanulni, hogy felvételizhessen az ELTE filozófia-történelem szakára. Budapesti éve során megtapasztalta, milyen nehézségekkel kell szembenéznie egy moldvai fiatalnak, amikor átköltözik Magyarországra.

Ezekről a kihívásokról és a moldvai ügyekről is sokat beszélgettek Kozma Imre atyával. „A Budapestre érkezett moldvai magyar fiatalok lemorzsolódnak az egyeteméről. Komoly nyelvi és kulturális hátránnyal indultak, ahhoz azonban, hogy fenntartsák magukat, dolgozniuk is kellett. Egy idő után a pénzkereset fontosabbá vált, mint az iskola. Sokan kikötöttek valamelyik építkezésen vagy a kínai piacon. Sokat töprengtünk arról, hogy hogyan lehetne ezeket a fiatalokat segíteni.”

Bölcsészként úgy gondolta, egy újság szerkesztése, a közös gondolkodás saját magukról, identitásukról, otthonukról, megtartó erő lehet, így 2003-ban megalapította a Csángó Tükör című folyóiratot. Az újságot Kozma Imre atya jóváhagyásával a Szeretetszolgálat zugligeti központjában szerkesztette. Így ismerte meg közelebbről a máltai szervezetet, amely egyetemista önkénteseket keresett a központi raktárba. „Moldvai magyarként ahhoz voltam szokva, hogy ég a kezem alatt a munka. Az akkori raktárvezetőnek, Tállay Feri bácsinak

feltűnt, hogy félóránként jöttem be a következő feladatot kérem. Eppen embert keresett maga mellé, úgyhogy szeptembertől felvett állandó munkatársnak. Két napot az egyetemen töltöttem, a többi itt a raktárban.”

Utolsó éves egyetemista volt, amikor felajánlották, hogy vegye át a raktár vezetését, ő azonban haza akart menni Székelyföldre. „Csíksomlyón épült a házuk, nagyon készültünk haza. Diplomázásom után elmentünk felmérni a lehetőségeket. Nem kellett sok idő hozzá, hogy belássam, ott már nem érzem otthon magam. Rájöttem, hogy én itt Budapesten otthonra lettem. Mérlegelni kezdtük, hogy mi miért is jöttünk ki. A feleségem a biztos munkáért, én pedig azért, hogy tanuljak. És most egy olyan iskolarendszerbe akarom vinni a gyerekeimet, ahonnan én menekültem?”

A raktárvezető irodájában kereszt lóg a falon. Tampu Stelian hite nagy hatással van a körülötte dolgozókra is. „Számomra mindig Isten az első. Hiába, hogy nem lettem pap... Ebben a szervezetben pedig feladatunk is közvetíteni az isteni szeretetet. Ezt fejezzük ki az adománygyűjtésekkel, osztásokkal, de azzal is, ahogyan az emberek felé fordulunk. Nem üzleti módon tartunk kapcsolatot az adományozókkal vagy a segített emberekkel. Lelki kapcsolatunk van, szeretettel adjuk, amit adunk. Raktárvezetőként nem a klasszikus értelemben védem és terjesztem a hitet. De volt olyan kollégánk, aki ateistaként jött ide, és mostanra megkereszteltette a gyermekét és minden vasárnap istentiszteletra jár. Megérezte, hogy jó valahova tartozni. Ez nem nekem köszönhető, hanem annak, hogy Isten mindenhol dolgozik.”

Beszélgetésünk közben kopogtatnak, Tampu Stelian veszi a kabátját és targoncára ugrik, két raklapnyi almát ad ki a családok átmeneti otthona számára, és néhány széklet egy segítséget kérő civil szervezet aktivistáinak. „Én csak egy fogaskerék vagyok. Ez az ember most kapott néhány székletet, és boldog tőle. Ebben nekem is részem van, és ennél nagyobb öröm nincs is.” – mondja, miközben kiállítja a szállítóleveleket és az átvételi papírokat. „Szerettem, hogy van fizikai része is a munkának, szeretek szervezni, szeretek pörögni is. Van, amikor a raktárban pakolok, van, amikor öltönyben tárgyalok egy cég vezetőjével. Annyi mindent kaptam az élettől, hogy úgy érzem, felelősségem tenni valamit másokért. Ebben a munkában megtehetem. És mellette nem teszem félre a történelmet

sem, előadtam konferenciákon, írtam tanulmányokat, úgyhogy az elmúlt 14 évet nem tartom haszontalannak ilyen szempontból sem.”

Azt mondja, nehéz, de szép pillanatok azok, amikor nagyon rászoruló emberek személyesen keresik fel a raktárban és miközben segítséget kérnek, megosztják vele a történetüket is. „Voltak itt olyan fiatalok, akik szinte menekültek, bujkáltak, alkalmi munkából éltek. Kértek ruhát vagy mikrót, amire éppen szükségük volt. Nem volt lellem elküldeni őket. Ha valaki ide jön és látom rajta, hogy szegény, rászoruló, akkor adok neki. Lehet, hogy számon kérnek miatta, de azt gondolom, ha a Jóisten ránk bízott ilyen mennyiségű adományt, és ha ezzel nem gazdálkodunk megfelelően, nem segítünk annak, akinek szüksége van rá, akkor azzal bünt követünk el.”

Tampu Stelian szerint az adományok átvétele, tárolása, továbbadása, kiosztása, kiszállítása igazi csapatmunka. „Amikor Székelyföldre kerültem, megismertem Márton Áron püspök jelmondatát: Non recuso laborem - azaz - Nem utasítom el a munkát. Azóta ott cseng a fülemben, bárhol is vagyok, bármit is teszek. Az esetekért való küzdelem a legnehezebb feladat a világban, s ha a Jóisten ezt a feladatot tette élém, nem utasítom el. De nem én vagyok az egyetlen, öten-hatan vagyunk a csapatban, és a többiek nélkül nem lehetne elvégezni ezt a munkát.”

interjú

Síkabátba öltöztette a rászorulókat

A főtanácsadó kolduló levelet ír és konténert pakol

Amikor az amerikai adomány megérkezett, néhány héten belül több száz rászoruló emberen jelentek meg a Sziklás-hegység síoktatóinak mélykék síkabátjai. Később pirosba öltöztek a Szeretetszolgálat által támogatott emberek, látványosan igazolva, hogy a Magyar Máltai Lovagok Szövetség észak-amerikai delegációjának tagjai a mai napig aktívan támogatják az itthoni nélkülözőket. A szervezet vezetője Megyesy Jenő, Denverben gyűjtést és lelki gyakorlatot szervez, Budapesten pedig a miniszterelnök főtanácsadójaként dolgozik.

- Mit kell tudnunk az észak-amerikai delegációról?

- A kommunizmus alatt a Máltai Lovagrend betiltott szervezet volt Magyarországon, a tagság elmenekült, sokan Amerikában, vagy Kanadában kezdték újra az életüket. Ők az ötvenes években kezdtek egymással találkozni, összejeveteleket, lelki gyakorlatokat szerveztek. Míg a rendtagok emigrációba kényszerültek, a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének központja Rómában működött és megbízta Jeszenszky Imrét a delegáció vezetésével (a fia János most is aktív). Az észak-amerikai delegációt végül 1964-ben

alapították meg, azóta amerikai jótékonyági szervezetként tevékenykedik.

- Mit csinál ma az amerikai delegáció?

- Működik, ahogyan eddig is tette, bár az idő és a távolság ezt jócskán megnehezíti. A tagok egymástól több száz kilométerre élnek, és egyre idősebbek. A legtöbbjük nyugdíjas, idős ember, és a régiek közül jónéhányan már nincsenek közöttünk. A létszám ma már csupán húsz fő. Évente egyszer tartunk közgyűlést és lelkigyakorlatot. A delegáció tagjai egyébként hajléktalan konyhán végeznek önkéntes munkát, betegeket látogatnak

„Ha nem segítünk annak, akinek szüksége van rá, azzal bünt követünk el”
(Fotók: Kovács Bence)

és részt vesznek az amerikai máltai szövetségek rendezvényein is. Van egy jelentős karácsonyi gyűjtésünk, amikor, ahogy mondani szoktam, kolduló levelet küldünk ki a tagság ismeretségi körének. A gyűjtés eredménye változó, három és nyolcmillió forint közötti bevételt szokott eredményezni, ezt a pénzt használjuk fel. Magunkra szinte semmit nem költünk, odakint nonprofit szervezetként vagyunk bejegyezve, az adminisztrációs költségünk gyakorlatilag nulla, a kiadásaink között a legnagyobb tétel talán az, amit a levelezéshez használt bélyegekre költünk.

- Mi lesz a pénz sorsa?

- A Máltai Rend által szervezett évi lourdes-i zárandoklatra küldünk egy nagyobb

összeget. Időről időre támogatjuk a Rend nemzetközi segélyszervezetét, a Malteser Internationalt is. De persze elsősorban magyaroknak segítünk. Floridában több magyar él, a nekik szervezett lelki gyakorlat költségeit éveken át mi fedeztük, úgy, mint a cserkészeket New Yorkban. Hozzájárultunk az új budapesti máltai mentőautó megvásárlásához, támogattuk a Szeretetszolgálat Látás ajándékba programját. Ösztöndíjjal támogatjuk a Harvard Egyetemre felvett magyar orvostanhallgatót. New Yorkban van egy magyar cserkész tábor, az ottani táborozáshoz rendszeresen adunk támogatást, most pedig a táborban működő egészségügyi ellátó épület felújításához járulunk hozzá. Rendszeresen segítjük az erdélyi fiatalok

táborozását és csángó magyaroknak is adunk ösztöndíjat. Tavaly megállapodtunk egy csereprogramról, a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium és a Dallasban működő Cistercian Gimnázium egy-egy diákja évente csereprogramban vehet részt. A dallasi iskolát is magyar ciszterci szerzetesek alapították a háború után.

- Arra várok, mikor hozza már szóba azt a rengeteg sílőtözeget.

- Több mint negyven évig éltem Kolorádóban. A kinti magyarok általában a keleti parton vannak, az összejöveteleinket is rendszeresen New Yorkban, vagy Washingtonban tartjuk. A tagságunkból én vagyok az egyedüli, aki a Sziklás hegységben él. Ügyvédként több síterepet működtető céggel is kapcsolatban álltam, húsz évvel ezelőtt én képviseltem az aspeni sívállalatot. Láttam, hogy a síoktatók és a terepen dolgozó emberek egyenruháit háromévente cserélik. Több ezer alkalmazott egyenruhájáról van szó, amit háromévente a szemébe dobtak, még a vadonatúj, senki által nem használt darabokat is, mert a következő felszerelésnek már más a színe és a mintája is. Megbeszéltem, hogy ha nekünk adják, eljuttatjuk a rászoruló embereknek. Miután néhány szállítmányt átküldtünk Magyarországra, az akciónak híre ment, és ma már négy síterepről kapom a kabátokat. A különböző terepeken eltérő időpontokban cserélik az egyenruhákat, végül kialakult az a gyakorlat, hogy minden második évben megpakolunk egy hatalmas, 40 láb hosszú hajókonténert, és azt küldjük. Amikor a Magyar Máltai Szeretetszolgálat ezeket szétosztja a rászoruló emberek között, mindig küldenek róla feljegyzést és fényképeket, ezeket továbbítom a síterepeknek, hogy lássák, jó helyre került az adomány. Az utolsó konténert 2017 decemberében küldtem Magyarországra.

- Hány embert lehetett ebből felöltöztetni?

- Nem tudom pontosan, 630 nagyméretű dobozt pakoltunk be a konténerbe, ez kb. 8000 db ruha.

- Ön is pakolta?

- Más nem csinálja meg helyettem. A síterepek ingyen adják a ruhákat, de az ezzel járó munkát nekem kell vállalni. Ez azt jelenti, hogy teherautóval fel kell menni a hegyek közé, Copper Mountain-be. Novemberben hárman mentünk,

„Isten megsegített az életem során. Ha lehetőségem van, én is segítek másokon.”
(Fotó: Kovács Bence)

„Amikor a konténert megrendelem, még nincs meg a pénz.”

a vejemmel és egy denveri magyar emberrel. Vezettem a teherautót, pakoltam a dobozokat. Az adományt valahol raktározni kell, amíg a konténer meg nem telik, félig teli konténert ugyanis nem érdemes útnak indítani. A szállításért 7000 dollárt kérnek.

- Ki fizeti ezt a költséget?

- Optimista vagyok, mindig abban bízom, hogy valahogy össze tudom koldulni ezt az összeget. Amikor a konténert megrendelem, még nincs meg a pénz. De csak harminc nappal azután kell fizetni, hogy a szállítmány megérkezik. Az ajánlatkéréstől számítva kilencven napom van előteremteni a pénzt. Néha a szállító vállalattal tárgyalok a kedvezményről, máskor jómódú magyarok hozzájárulását kérem. Többnyire sikerül összerakni a teljes összeget, de arra is volt példa, hogy nekem kellett a zsebembe nyúlni. A mostani konténert az Észak-Amerikai Delegáció fizette.

- Néha tehát személyesen is szponzorálja a rászoruló emberek téli öltözékét.

- Isten megsegített életem során. Ha lehetőségem van, én is segítek másokon. De nemcsak a nélkülözők kapják a sítuhákat, mert egy részét iskoláknak adjuk, hogy ha sítáborba viszik a gyerekeket, azok is mehessenek, akik nem tudnák megvenni a felszerelést. Rendszeresen viszünk egyházi intézményeknek, ferences és piarista iskoláknak, a Madarasi Hargita hegyi mentőknek, de juttatunk a nagyváradi Karitásznak is, legutóbb pedig Beregszászra szállítottunk.

- Hány konténert indított eddig útnak Amerikából?

- A decemberi volt a huszadik.

- Emlékszik mindegyikre?

- Ha nem is emlékszem, a pontos leírásaim rendelkezésre állnak, mert rengeteg papírmunka van vele. Minden konténerhez tartozik egy vastag dosszié. A kilencvenes években számítógépeket és kórházi felszereléseket küldtem Magyarországra. Majdnem háromezer komplett számítógépet gyűjtöttem, minden hozzávaló tartozékkal együtt, ezeket a rendszerváltás után nehezebb körülmények között működő egyházi iskoláknak küldtem. A síruhák később jöttek.

- Hogyan lett Ön Amerikában síterepeket képviselő ügyvéd?

- 1956-ban 11 éves múltam, apám a vállalati munkástanács elnöke volt Sztálinvárosban. Nagyapám bíró volt és B-liszták, és édesapám se tudott ügyvédként dolgozni Budapesten, 1950 és '56 között Rácalmáson laktunk. December 15-én egy ismerős taxit küldött értünk Rácalmásra, hogy meneküljünk, mert az apámat le fogják tartóztatni. Csomagok nélkül indultunk el, apám aktatászkája volt az egyetlen holmim, amivel a Hegyeshalomba tartó vonatra felszálltunk. Egy parasztembernél töltöttük az estét, éjszaka ő kísért el a határra. Két-három órát gyalogoltunk a sötétben, kikerülve a határőröket, hajnal volt, mikor mutatta, hogy azok a fények már Nickelsdorf utcái. Jelentkeztünk a rendőrségen, táborba kerültünk. Amíg Ausztriában voltunk,

a Máltai Lovagrend ösztöndíjával egy bécsi jezsuita internátusban voltam. 1958-ban a berlini krízis idején a szüleim azt mondták, Ausztria túl közel van Magyarországhoz, itt még utolérhet az üldözés. A következő évben Amerika új kvótát nyitott magyaroknak, arra jelentkezünk mi is. Egészségügyi vizsgálaton és politikai átvilágításon estünk át, majd Münchenen és Írországon át New Yorkba vittek minket propelleres repülőn. A Grand Central Stationnál a szervezők elköszöntek tőlünk, mindenkinek adtak egy vonatjegyet és öt dollárt, megmondták, hogy öt órákor indul a vonat, és további szép életet kívántak.

- Hová vitte önöket a vonat?

- Oklahomába. Két nap és két éjen át tartó vonatkozás után ott várt minket a szponzorunk. A beutazáshoz ugyanis kellett valaki, aki az első időszakban gondját viseli az érkezőknek. Másikülönben nem mehettünk volna, hiszen egyetlen szót sem beszéltünk angolul. A mi szponzorunk Oklahomában élt, ő jelentkezett arra, hogy támogat egy magyar családot. Mint kiderült, egy egyetemi professzor volt az illető, aki Magyarországon született, de az apjának 1919-ben menekülnie kellett, mert a tanácsköztársaság alatt kommunista volt. Ez egy furcsa helyzet volt, mert az ő családja a konzervatív rendszer elől menekült, a miénk a kommunista miatt. Apámmal sokat politizáltak, míg náluk laktunk. De segített munkát keresni, nekem és a húgomnak iskolát találni, lakást bérelni.

- Milyen volt Amerikában felnőni?

- Meg kellett tanulnunk gondoskodni magunkról. A gimnáziumban úgy ültem a többiek között, hogy eleinte egy szót sem értettem. Apácák tanítottak, az egyikük azt a szót betűzte, hogy higiénia (tehát higiénia), és úgy hallottam, Hi Eugene (Szia Jenő), mosolyogva integettem neki, és odakiabáltam, hogy hello. A gimnázium és egyetem alatt újságokat hordtam ki, az egyetemhez kis ösztöndíjat kaptam és kölcsönt vettem fel, amit később fizettem vissza.

- Mennyire követte a magyarországi eseményeket?

- A kinti magyar újságokat folyamatosan olvastam. A hatvanas-hetvenes években aktívan politizáltam, agitáltam a kommunizmus ellen, cikkeket írtam, előadásokat tartottam a rendszerről és a menekülésről. Az 1968-as egyetemi tüntetések alatt pedig én is tüntettem, csak épp a másik oldalon, a vietnámi háború mellett, mert úgy éltem meg, hogy az a kommunista rendszer elleni háború.

- Mit csinált 1969-ben?

- Hatodéves joghallgató voltam az egyetemen. A következő évben megszaktottam a tanulmányaimat, és bevonultam katonának. Az egyetemisták közül sokan kikerültek a sorozást, nekem is lett volna alkalmam, de nem akartam megúszni a szolgálatot. A katonarvos még egy utolsó esélyt adott, hogy ne kelljen bevonulnom, visszakérdezett, hogy biztos nincs valamilyen betegségem? Mondtam, hogy nincs, én szeretnék bevonulni. 1970/71-ben hét hónapot Vietnámban szolgáltam, mint híradós, Saigontól 15 kilométerre egy központi táborban.

- Harcolt is?

- Nem, de közelről láttam a háborút. Az én szolgálatom tábori feladatokban és a tábor védésében merült ki. De amikor négy évtized múltán a magyar állam delegációjával Vietnámba érkeztünk, a miniszterelnök úr megjegyezte, Jenő, remélem, nem szerepel a neved valami nyilvántartásban, és nem akarnak itt fogni téged...

- Mit csinált, miután visszatért Amerikába?

- Befeztettem a jogi egyetemet, államügyész lettem, különböző állami hatóságokat képviseltem. Egy idő után magánpraxisba mentem, 38 éven át dolgoztam

ügyvédként, ebből harmincöt éven át két ügyvédi irodában is társtulajdonos voltam. Környezetvédelmi és vízi jog volt a területem, így kerültem kapcsolatba a sívállalatokkal is.

- Hogyan lett önből magyar politikus?

- Nem mondanám, hogy politikus vagyok. A kilencvenes években az Antall-kormány elindította a tiszteletbeli konzuli hálózatot, a washingtoni nagykövetségről megkerestek, hogy jó lenne Denverben egy tiszteletbeli konzul. 1994-től 2010-ig töltöttem be a tisztséget, útleveleket, anyakönyvezést intéztem, iratokat hitelesítettem, delegációk útját kísértem, a lejárt vízum miatt börtönbe került magyaroknak segítettem. 2004-ben a mostani miniszterelnök úr azzal keresett meg, hogy a kampánycapatát szeretné kiküldeni, megfigyelni az amerikai elnökválasztási kampányt. Elvállaltam, hogy segítem őket, kijött a csapat. Amikor hazatértek, áthoztam két barátomat, akik segítettek a 2006-os kampányban. Továbbá, amikor például a Hír TV elindult, én képviseltem a UPC denveri anyavállalatát, és segítettem, hogy a tv Magyarországon felkerüljön a UPC hálózatára.

- A miniszterelnök főtanácsadójaként a Parlamentben van az irodája. Mit csinál egy főtanácsadó?

- A miniszterelnök úrnak több tanácsadója is van, ami engem illet, az amerikai ügyekkel foglalkozom, illetve néha a diaszpóra és a nyugati magyarság kérdéseivel is. Az amerikai követséggel szinte heti gyakorisággal van kapcsolatom, üzleti kapcsolatok építésében is segítetek.

- Hol van otthon?

- Ingázok. 2011-től több időt vagyok Budapesten, de a gyerekeim ma is Denverben élnek. Évente 5-6 alkalommal kint vagyok Amerikában, a feleségem együtt ingázik velem. De a kérdésére válaszolva Amerikában is, és Magyarországon is ott-hon érzem magam. Magyarország a szülőhazám és Amerika adta a lehetőségeket az életemben.

- És mi lesz a Magyar Máltai Lovagok Szövetsége észak-amerikai delegációjának következő eseménye?

- Május elején lesz lelkigyakorlatunk Washingtonban, ahová nemcsak a máltai lovagokat, hanem az ott élő magyarokat is meghívjuk és remélem, sokan eljönnek közülük majd.

szolgálat

Regényekben élt a lyukas tető alatt

Történet a pécsi C utcából, ahol egy férfi megmentésért fogtak össze

A szinte láthatatlanul élő hatvanéves férfit a Pécs Vasas városrészében működő polgárőrség figyelt fel az éjszakai járőrözésük során. Először csak néhány szót beszélgettek, de egy idő után többet megtudtak róla. Kiderült, hogy régen a börtönben dolgozott tímárként. A gyár bezárása után nemcsak a munkahelye, de a munkaköre is megszűnt az országnak abban a részében. Rövid időn belül vesztette el édesapját, testvérét és munkáját. Közel tíz éve egyedül él örökölt, fűtetlen, áram nélküli otthonában – egy tízlakásos sorházban. Ágya mellett karnyújtásnyira rendezett oszlopokban álltak a regények, ami távolabb esett, azt belepte a por. A tetőn eleinte csak kis lyuk volt, idővel nagyobb lett, azután akkora, hogy bentről látni lehetett az eget.

A férfi nappal olvasott, éjszakánként kukázni járt. Egy idő után a polgárőrség vezetője naponta vitt meleg ételt neki, és biztatta őt, hogy fogadja el a családsegítő központ segítségét.

Egy januári délutánon a polgárőröket azzal hívták a szomszédok, hogy napok óta nem láttak lábnyomot a leesett hóban. Aggódnak a furcsa férfiert. A polgárőrök rendőrt hívtak. A járőr egészségesen, az ágyban fekve találta őt, de a plafonon tatózó lyukból arra következtek, valamit tenni kell. A helyszínre hívták az építési hatóságot, amely lakhatatlanná nyilvánította az épületet. A karbantartási költség, mintegy 450 ezer forint, ami a közös tulajdon miatt a tíz tulajdonost együtt terhelte volna.

Az önkormányzattól Szalontai Csongor közbiztonsági referens érkezett a helyszínre. „Magántulajdonú ingatlanok helyreállítását az önkormányzat semmilyen módon nem tudja teljes egészében vállalni. A lehetőségek minden formáját kihasználva szociális segítyt, illetve méltányossági rendkívüli települési

támogatást adtunk, de ez az összeg nem volt elég a teljes helyreállításra. A lakók közössége pedig heves indulatokkal volt a férfi iránt, amit szintén kezelni kellett. A városrész képviselőjével, a jegyző úrral és a polgármester úrral arra jutottunk, hogy be kell vonnunk egy erős civil szervezetet, amely nem lehetett más, mint a Máltai Szeretetszolgálat.”

A Szeretetszolgálat pécsi csoportja és a Jelenlét program szociális szakemberei nem először találkoztak ilyen helyzettel. Egyszerre kellett megoldást találniuk a ház helyreállítására és a közösség megnyugtatására. „Szinte minden nap lincshangulat alakult ki a férfival szemben, mert az egész közösségnek kellett volna fizetnie miatta. A pécs-vasasi városrészben, főleg ezen a környéken többségében nagyon szegény, hátrányos helyzetű emberek élnek.” – meséli Romsits Anta, a Szeretetszolgálat közösségfejlesztő szakembere, aki a hasonló krízishelyzetekben jártas munkatársával, Resál Jánosné Wágner Mariannal együtt vette kézbe az ügyet.

A polgárőrök közbenjárásával a vasasi Bányász Torna Club felajánlotta a helyreállítás idejére a bírói öltözöt a férfinek, akivel ekkor már rendszeres kapcsolatban voltak a családsegítő munkatársai is. Amikor a Szeretetszolgálat szociális szakemberei meglátogatták, a férfi csak könyveket kért. „Nem beszélt velünk sem a múltjáról, sem a jelen helyzetéről. Regényekről beszélgettünk, ő azokban élt.” – emlékszik vissza Romsits Anta. „Mariann felmérte a helyzetet, ütemezte és irányította a munkákat, én pedig a szomszédokkal igyekeztem jó viszonyba kerülni, hogy enyhítsük a férfi iránti dühüket.”

A munka több mint fél éven át tartott. Közben kapcsolatban voltak az önkormányzattal, a családsegítővel, és a polgárőrökkel is. „Mindenkinek szívügye lett a C utcai lakás és lakójának sorsa. Bár a felújítás első ütemét a Szeretetszolgálat saját forrásból finanszírozta, végül közösségi összefogással sikerült elhárítani a krízist. Nemcsak az anyagi forrást adta hozzá a Szeretetszolgálat, de a nálunk közfoglalkoztatott kollégák dolgoztak a helyreállításán. Nagyon jó szakemberek vannak köztük, például tetőfedő-ács is, így helyre tudtuk állítani a lyukas tetőt, lebontottuk és megcsináltuk a dűledező kéményt, és rendet tettünk a helyiségekben.”

A felújítás költségeihez hozzájárult az önkormányzat is, magán adományozók és egy fiatal baráti társaság is, akik Romsits Anta közösségi oldalán olvastak az esetről. „A Tumblr-ön írtam meg a történetet, persze név nélkül. Egy baráti közösség megkeresett, mert ők úgy ünneplik egymás születésnapját, hogy egy jó ügy érdekében gyűjtenek, és a legutóbb összegjött 90 ezer forintot ajánlották fel.”

A tető helyreállítása mellett a sorház közösségével is folyamatosan ápolták a kapcsolatot a máltai munkatársak. „Elmagyaráztuk nekik, hogy a helyzetet csak ront, ha erőszakosak, ha fenyegetik a férfit. Többször el kellett mondanunk, hogy ennek a problémának a megoldásával nemcsak neki nyújtunk segítséget, de az egész közösségnek is. A legnagyobb megnyugvást mégis az hozta, amikor a Jelenlét programban bevált szemléletmóddal őt magát is bevontuk a munkába. Amikor látták, hogy ő is ott van, és segít, lehiggadtak az indulatok.”

A felújítás után a hatóság lakhatónak találta a házat, megszűnt a közösségre háruló anyagi teher, így Mihály őszel visszaköltözhetett otthonába. Alkalmi munkákat vállal és a polgárőrség továbbra is látogatja. A közösségfejlesztés-

sel foglalkozó szakember azt mondja, az ilyen kríziselhárítás legnehezebb pontja a legvége. „Amikor el kell engedni az ember kezét. Még akkor is, ha tudjuk, hogy azok, akikkel együtt dolgoztunk továbbra is figyelnek rá.” Szalontai Csongor, az önkormányzat munkatársa, aki végigkísérte a helyreállítást, azt mondja: „A Máltai Szeretetszolgálatnak és az együttműködő szervezeteknek köszönhetően az ott lakó úr kapott az élettől egy olyan esélyt, ami nem sokszor jön szembe az emberrel. A város köszönetét Páva Zsolt polgármester úr levélben fejezte ki.”

Részlet Páva Zsolt polgármester levélből:

„Ezúton is köszönöm a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Pécsi Csoportja nélkülözhetetlen munkáját abban, hogy Pécs (Vasas) C utcai ingatlan tetőszerkezetének és fődémének kijáratását széles társadalmi segítséggel és támogatással megoldotta. [...] A Máltai Szeretetszolgálat elismerésre méltóan mindig segítséget nyújt a rászoruló, hátrányos helyzetben lévő, bajba jutott, beteg, szegény, magukról gondoskodni nem képes embereknek és családoknak, mely tevékenységüket ezúton még egyszer köszönöm.”

A segítők azóta is gyakran felkeresik a férfi otthonát. (Fotó: Kovács Bence)

képriport

Nem maradtak egyedül

Kilenc szolgálat járta a budai oldal utcáit, parkjait és kapualjait egész télen, hogy az intézményi elhelyezést elutasító hajléktalan emberekre vigyázzon. Az „utcások” több száz embert látogattak rendszeresen, hogy biztonságban átvészelhessék a telet. Kovács Bence a Feszty Árpád úti intézmény munkatársait kísérte el a tél leghidegebb napjain.

a hit védelme

Magyarok és keresztések

A kereszties hadjáratok motivációja szűkebb értelemben a szentföldi zarándoklatok biztonságának visszaállítása, tágabban értelmezve pedig az iszlám terjeszkedésének akadályozása, ezzel a keresztény Európa lakossága életének, értékeinek és kultúrájának védelme volt. Kereszties háborúnak tekinthető az Oszmán Birodalom ellen szárazföldön és tengeren vívott több évszázados küzdelem, Buda és hazánk felszabadítása a török uralom alól, de bizonyos értelemben a magyar és a lengyel nép tatárok ellen folytatott fél évezrednyi harca is. Az alábbiakban Major Balázs régész, a máltai Hitvédelmi Konferencián elhangzott előadása alapján közlünk gondolatokat.

A kereszties háborúk abban különböznek a többi hadjáratától, fegyveres konfliktustól, hogy azokat a Szentszék kezdeményezte a kereszténység védelmezésére. A köztudat kereszties háborúk alatt a Szentföld folszabadítására a XI–XIII. században indított hadjáratokat érti.

A kereszties háborúk a nyugati kereszténység válaszi voltak az iszlám terjeszkedésére és a keleti keresztények segélykérésére. Jeruzsálem elfoglalása, a szárazföldi keresztény zarándoklatok ellehetetlenítése, végül Európa iszlám meghódításának kezdete a kereszténység összefogását és katonai ellenállását eredményezte, legelőször az Ibériai-félszigeten. A korabeli európai népesség egy jelentős részének személyes tapasztalata volt a muszlim invázióval kapcsolatban, ami hozzájárult az összefogás eredményességéhez.

I. Alexiosz bizánci császár (1081–1118) – félretéve az 1054-es egyházszakadás miatti ellentéteket – segítséget kért a római pápától az iszlám terjeszkedés ellen. A terveket II. Orbán pápa (1088–1099)

kezdté el megvalósítani, amikor kereszties hadjáratot hirdetett a Szentföld visszafoglalására.

Az első hadjáratok idején Európában könnyű volt résztvevőket toborozni, mert a vezeklés és a vértanúság elnyerésének vágya lelkesítette az embereket. Sokan katonai kiképzés nélkül, csupán „zarándokként” álltak a kereszt zászlaja alá.

Hazánk és a kereszties háborúk

A Magyar Királyság elhelyezkedése miatt szükségszerű résztvevője volt a kezdetben szárazföldön vonuló kereszties hadjáratoknak. A belső hatalmi harcok következményeit elszenvető országunkban ekkoriban az útvonal biztosításán

Krak des Chevaliers kereszties vár Szíriában, mely 1142 és 1271 között a johanniták egyik főhadiszállása volt (Fotó: Major Balázs)

és az átvonuló katonák ellátásán túl több nem történt. Aktívabb szerepvállalás csak a XII. század közepén kezdődött, amikor a második kereszties hadjárat átvonulásának és feltehetően a johannita lovagrend hatásának köszönhetően II. Géza királyunk (1141–1162) megalapította a stefanita betegápoló rendet.

Bár a XII. század első feléből vannak információink a Szentföldön harcoló magyar lovagokról, de ez a források alapján inkább elszigetelt jelenség lehetett. Az aktív részvétel előkészítése a László királyunk szentté avatásának eljárását intéző III. Béla király uralkodása (1172–1196) idején kezdődött meg. III. Béla első felesége, Châtillon Anna (eredeti nevén Ágnes) antiochiai hercegnő volt, és férjével közösen tervezték, fogadalommal megerősítették szentföldi zarándoklatukat, ami végül Jeruzsálem eleste és az uralkodó elfoglaltsága, majd egészségi állapotának romlása miatt nem valósulhatott meg. Béla király az 1196-ban bekövetkezett halála előtt a fogadalom teljesítését kisebbik fiára, az Ágnesstől született András hercegre hagyta.

A magyar hadjárat csak jóval később, 1217 nyarán kezdődött el, amiben szerepet játszhatott az egyéb magyarországi lekötöttségek mellett az is, hogy az időközben királlyá választott II. András tervezte a latin császári cím megszerzését, a latinok által addigra elfoglalt Konstantinápolyban. A szentföldi részvétel sikerét erősítette, hogy édesanyja révén félig szentföldi latinok számított, és az ottani arisztokrácia jelentős részével rokon kapcsolatban állt.

A Szentföld felszabadítása érdekében szervezett kereszties háborúban részt venni nagy dicsőségnek számított a középkorban. Nem tudni pontosan, hogy ezt a magyarok hány emberrel tették, valószínűleg 1500–2000 lovasról lehetett szó, és kb. ennyi kísérelővel számolhatunk a hajók száma alapján.

II. András magyar király a Szentföld későbbi védelméből is kivette a részét: komoly évjáradékkal – váranként 24 kg ezüsttel – látta el a johanniták két legfontosabb erődjét, a mai Szíria területén fekvő Krak des Chevaliers és Margat várait.

II. Andrást követően hazánk egyre kevésbé szerepet vállalt a kereszties hadjáratokban, az ellenség ugyanis a mongolok képében „házhoz jött”. Az ellenük folytatott harcot ugyan nem szokás a kereszties témakörbe sorolni, de Európa védelme szempontjából ez legalább olyan fontos volt. Sajnos a nyugati keresztény testvérek ehhez gyakorlatilag semmilyen segítséget

nem nyújtottak, sőt II. (Civakodó) Frigyes osztrák herceg (1230–1246) a végzetes muhi csata (1241) után az alkalmat kihasználva még rá is támadt Nyugat-Magyarországra. A tatárjárás következményei jó időre megtörték Magyarország fejlődését, és mire ebből sikerült részben kilábalni, a szentföldi latin államok elestek.

A kereszties háborúk megítélése, értékelése

A kereszties hadjáratokkal szemben gyakran felmerül a tudatos hódítás vádja, ez azonban a források ismeretében teljesen alaptalan. Az I. kereszties hadjárat résztvevői abban a tudatban indultak Jeruzsálem felszabadítására, hogy egy nagyobb, bizánciak által szervezett sereg részei lesznek, akik minden meghódított területet az egykori jogos tulajdonosának, a bizánci császárnak adnak vissza. A pápaság oldaláról semmilyen terjeszkedés vágya nem bizonyítható. II. Orbán pápa leginkább azon aggodott, hogy a „fegyveres zarándoklat” gondolata talál-e annyi érdeklődőre, akiket már érdemes elindítani Bizánc megsegítésére. Jól mutatja a pápaság differenciált magatartását, hogy amiért a keresztiesek Zárát egy latin államtól, Konstantinápolyt pedig a bizánciaktól elfoglalták (velencei nyomásra a IV. kereszties hadjáratban), III. Ince pápa az egész sereget kiátkozta.

A kereszties hadjáratokkal kapcsolatban gyakran hangoztatott profitéhség is igen kérdéses és egyáltalán nem bizonyított, hogy a résztvevők többsége anyagilag profitált volna a mozgalomban történő részvételből. Az viszont egészen biztos, hogy kereszties hadjáratra indulni – amellet, hogy komoly viszontagságokkal járt, és könnyen az ember életébe kerülhetett –, nagyon drága vállalkozás volt. Nem véletlen, hogy a keresztiesek ezt egyfajta penitenciaként fogták föl. A ránk hagyott oklevelekből egyértelműen kitűnik, hogy a résztvevők szeme előtt nem a megszerzhető vagyon képe lebegett, hanem a veszélyek és az óriási költségek. Az európai népesség feleslegének levezetésére vonatkozó célzások is megkérdőjelezhetőek, hiszen a kereszties hadjáratok előtt nem sokkal meginduló európai mezőgazdasági forradalom miatt igencsak sok munkáskére lett volna szükség.

Már az első hadjárat résztvevőinek abszolút többsége is csak felszabadítani akarta a szent várost, de ottmaradni nem szándékoztak. Amint lehetett, haza is jöttek, és azt is tudjuk, hogy a szentföldi latin államok

legnagyobb problémája az állandó emberhiány volt, amit semmiféle kedvezménnyel és ígérettel nem tudtak orvosolni. Az első karácsonyt Bouillon Gottfrieddel körülbelül 300 fegyveres és 1000 európai polgári személy ünnepli meg, majd úgy döntenek, hogy húsvétig még valahogy kihúzzák, de utána ők is hajóra fognak szállni. Hazautaznak, mert bizánci segítség nélkül nincs értelme a Szentföldön maradni.

Sokan mondják, hogy a kereszties hadjáratok segítettek a nemesi birtokok egybetartásában, mivel a másodszületteket küldték a háborúba, ahol többségük meghalt. Ezzel szemben a valóság az, hogy már az első hadjáratról kezdve a vezetők többsége olyan elsőszülött volt, aki hatalmas birtokokat hagyott hátra a bizonytalan kimenetelű részvételért. A legjobb példa a korabeli Európa egyik leghatalmasabb

Bouillon Gottfried, a Jeruzsálemi Latin Királyság első vezetője egy késő középkori ábrázoláson (1099–1100)

urának tartott Toulouse-i gróf, Rajmund esete, aki országnyi európai birtokot hagyott hátra azért, hogy Tripoliban egy zsebkendőnyi területért vívott ostromnál haljon nyomorúságos halált.

Európaiként és főként magyarként érdemes meggondolniban kritizálni azt az egykori kereszties mozgalmat, melynek szolgálatában önkéntesek ezrei adták életüket keresztény kultúránk, civilizációnk megtartásáért és többek közt hazánk oszmán uralom alóli felszabadításáért.

Ezer családot látnak vendégül

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat által támogatott családok is megpihenhetnek az Erzsébet-táborokban a Balatonnál. A családok évében szervezett ingyenes hétfégi táborok két-három napos kikapcsolódási lehetőséget jelentenek a gyermekek, szüleik, nagyszüleik számára. A programot az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekekért Alapítvány szervezi kormányzati támogatással, együttműködve a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal, a Nagycsaládosok Országos Egyesületével, az Egyedülálló Szülők Klubja Alapítvánnyal, a Katolikus Karitással és a Református Szeretetszolgálattal. A segítő szervezetek összesen ezer családot juttatnak el a táborba.

A családokat minden hétfégén színes programok várják: mesterségbemutató, babaszínház, játszóház ugrálóvárral, kézműves-, illetve sportfoglalkozások, köztük falmászás, fűszat és pingpong, valamint filmvetítés, koncertek és táncművészet.

(Fotó: erzsebttaborok.hu)